

Roland Ogink

Verzonden: woensdag 30 oktober 2019 20:33
Aan: Commissie Toekomst Accountancysector
Onderwerp: Input voorlopige bevindingen van de Commissie Toekomst Accountancysector

Aan de Commissie Toekomst Accountancysector

Vroomshoop, 30 oktober 2019

Beste Commissieleden,

Als bestuur van de Jong & Laan hebben wij met veel interesse kennisgenomen van uw voorlopige bevindingen.

U vraagt reactie op drie vragen:

- Deelt u de hoofdconclusies van de CTA? Zo nee, waarom niet?
- Bent u het eens met de aanbevelingen van de CTA? Zo nee, waarom niet?
- Mist u onderwerpen in het interim rapport van de CTA? Zo ja, welke?

Allereerst willen we uw Commissie bedanken voor het gebruik van leesbare teksten en haar intentie om wetenschappelijke funderingen te leggen onder langlopende discussies. Wij zijn het eens met uw constatering dat een multidisciplinaire samenwerking de kwalitatieve impact bij klanten vergroot. Dit hangt immers samen met het brede zicht op de ontwikkelingen bij en de activiteiten van een klant. Dit alles met gebruikmaking van korte lijnen, waarbij we elkaar aanspreken op ieders verantwoordelijkheid. Het gaat immers om samenwerken met respect voor ieders expertise en tegelijkertijd waarborging van onze onafhankelijkheid.

De vraagstelling van uw Commissie is erg ruim. Uit uw rapport blijkt niet duidelijk wat u bedoelt met de hoofdconclusies. Wij gaan er voor onze beantwoording vanuit dat u daarmee de samenvatting bedoelt.

In onze reactie zullen wij ons beperken tot hetgeen wij u mee willen geven voor de totstandkoming van het definitieve rapport. Onze reactie is genummerd overeenkomstig de nummering in uw samenvatting.

1. De accountant vervult een cruciale publieke taak. Deze publieke taak beperkt zich niet tot het wettelijke controledomein. Uw rapport heeft zich in verband met de door de minister aan u gegeven opdracht tot dat domein beperkt, waardoor uw voorlopige bevindingen over de sector maar deels toepasbaar zijn en niet altijd recht doen aan de sector in het algemeen en accountantsorganisaties in het bijzonder. In onze reactie geven wij hiervan enkele voorbeelden.

3. Het werk van accountants dient altijd goed te zijn, ook bij andere werkzaamheden dan in het kader van de wettelijke controles. Het merendeel van de uitspraken van de Accountantskamer heeft betrekking op het niet-wettelijke controledomein.

7. In het niet-OOB-segment komt de controleverklaring van oordeelonthouding vanwege de bedrijfseconomische omvang relatief vaker voor dan in het OOB-segment. Aandacht voor een praktische uitwerking van het in control statement is daarmee gewenst.

8. In het niet-OOB-segment is zeker niet altijd sprake van een RvC of RvT en/of splitsing tussen directie en haar aandeelhouders. De samenvatting gaat hieraan voorbij.

9 en 10. Vele accountantsorganisaties, waaronder de Jong & Laan, zijn reeds lang lid van SRA. De keuze hiervoor kwam voort uit de intrinsieke motivatie om de kwaliteit van het controledomein te vergroten. Vervolgens is dit kwaliteitsstreven verbreed naar de overige activiteiten.

12, 13 en 14. Wij zijn van mening dat de drie niveaus die uw Commissie onderkent slechts een benadering zijn van de wijze waarop kwaliteit beoordeeld kan worden. Het door de Stuurgroep Publiek Belang in haar rapportage 'green paper audit kwaliteit, juni 2017', benoemde multi-stakeholder perspectief spreekt ons meer aan. Hierin is ook een tabel opgenomen om de kwaliteit te meten.

15. Uw constatering is mogelijk ook het gevolg van de gekozen risicobenadering bij de dossiersselectie door de toezichthouder en zijn convenantpartners.

16, 17 en 18. In de sector is al het een en ander opgepakt voor ook het niet-OOB-segment. Graag verwijzen wij naar de bijgevoegde links.

<https://www.nba.nl/nieuws-en-agenda/nieuwsarchief/2017/juni/nba-publiceert-kwaliteitsfactoren-niet-oob-accountantsorganisaties/>

<https://www.accountant.nl/artikelen/2017/6/leidraad-niet-oob-kantoren-voor-kwaliteitsrapportage-gereed/>

<https://www.accountant.nl/globalassets/accountant.nl/in-het-publiek-belang/kwaliteitsfactoren-voor-de-niet-oob-accountantsorganisatiesdef.pdf>

De kern hieruit is dat een enkel getal over een indicator niet zoveel zegt. De kunst is om de dwarsverbanden tussen kengetallen te kunnen waarnemen. Vervolgens is de correlatie met het gewenste kwaliteitsniveau een forse uitdaging.

23. Uw rapport beperkt zich tot het wettelijke controledomein. Accountantsorganisaties als de onze verrichten ook veel overige werkzaamheden. In dit verband vinden wij uw standpunt dat de meerderheid van het beleidsbepalende orgaan altijd moet bestaan uit controlerende accountants te beperkt. Onzes inziens gaat u voorbij aan het relatieve belang van de overige dienstverlening en de daarbij behorende publieke taak en de noodzakelijke route in de sector om juist bestuurders van accountantsorganisaties vrij te maken van hun werkzaamheden voor cliënten ten behoeve van hun bestuurlijke taken (o.a. vanuit de 53 maatregelen in het Publiek Belang).

27. Helaas zijn we het met uw constatering eens. Eén van de uitdagingen is nu juist om ons vak aantrekkelijk en boeiend te houden voor de huidige en volgende generatie, zeker in combinatie met de huidige schaarste aan talent. De framing van het beroep in de afgelopen jaren heeft het beroep geen goed gedaan.

28. Wij zijn niet voornemens klanten te accepteren die niet passen binnen ons beleid. Bovendien verzet huidige regelgeving zoals Wwft, Wta, NOCLAR, VGBA, etc. zich hiertegen. Dit betekent dat uw standpunt zou moeten leiden tot wijziging van regelgeving. Het is ons op voorhand niet duidelijk hoe een dergelijke wijziging het herstel van vertrouwen in het beroep zou kunnen bevorderen. Wij kunnen ons niet goed voorstellen dat een accountant een dergelijke opdracht tegen zijn zin in zou willen accepteren en de bijbehorende risico's wil accepteren. Ditzelfde geldt vanzelfsprekend ook voor ons als bestuur van onze organisatie.

29 en 30. Wij zijn één van de grotere niet-OOB-organisaties. Wij doen waar we goed in zijn en dus we de gewenste kwaliteit kunnen leveren. De keuze voor het niet aanvragen van de OOB-vergunning en het daarmee niet uitvoeren van OOB-opdrachten vloeit hier automatisch uit voort. De verschillen in toezicht door de toezichthouder voor de beide segmenten spelen hierin geen enkele rol. Het terugdringen van het aantal organisaties van openbaar belang, om daarmee tegemoet te komen aan het dalend aantal accountantsorganisaties met een OOB-vergunning, gaat juist voorbij aan het openbaar belang. Het aantal OOB-opdrachten is door uw opdrachtgever niet voor niets recentelijk verruimd.

34 t/m 38. De accountantsorganisaties vervullen diverse taken in het publiek belang en daarmee is het van evident belang dat al deze werkzaamheden periodiek aan kwaliteitstoetsingen worden onderworpen.

De AFM is de toezichthouder en hiermee hebben wij rechtstreeks contact over ontwikkelingen in onze organisatie. Met verwondering lezen wij dat u van mening bent dat sprake is van drie toezichthouders en dat wij onder toezicht van SRA zouden staan. Sinds de vergunningverlening heeft de AFM twee keer alleen, maar ook samen met SRA, kwaliteitstoetsingen bij onze organisatie verricht, waarbij ook het stelsel van kwaliteitsbeheersing onderdeel was van de toetsing. Uw constatering van paragraaf 325, waarin u onze organisatie expliciet benoemt, dat toezicht door de AFM enkel ziet op OOB-organisaties is feitelijk onjuist.

We zouden een wetenschappelijke onderbouwing van uw voorstel voor het toezichtsmodel op prijs stellen.

39. Uw samenvatting leidt bij ons tot vragen. Met name door uw aanbeveling in paragraaf 347, waarin dit uitgebreider is toegelicht. Voor de duidelijkheid onderstaand de beide paragrafen.

39. De toezichthouder maakt inzichtelijk hoe kan worden omgegaan met haar bevindingen ten aanzien van de externe accountant.

347. De toezichthouder maakt aan de interne toezichthouders van controlecliënten (bijvoorbeeld de audit commissies) inzichtelijk hoe kan worden omgegaan met bevindingen van de toezichthouder op de externe accountant. Daarin wordt onder meer toegelicht dat tekortkomingen op individuele dossiers niet noodzakelijkerwijs geëxtrapoléerd kunnen worden naar alle wettelijke controles van de desbetreffende accountantsorganisatie maar wel een begin kunnen of moeten zijn voor een gesprek of, en zo ja, hoe de kwaliteit van de controle verbeterd moet worden.

Wij hebben de volgende opmerkingen:

- uw overweging is onvoldoende duidelijk;
- de samenvatting maakt geen gewag van melding aan interne toezichthouders;
- de benoeming van de extrapolatie naar de controlecliënt treft naar onze mening geen doel;
- extrapolatie kan volgens u expliciet niet naar de wettelijke controles van de desbetreffende accountantsorganisatie plaatsvinden, maar omdat u daarbij niets toelicht over de externe accountant, doen wij de aanname dat die extrapolatie wel kan plaatsvinden naar de individuele externe accountant. Dit vinden wij niet aanvaardbaar, omdat 'naming and shaming' nu extra wordt bekrachtigd. Ook u vindt in het rapport dat enerzijds balans moet worden gevonden tussen hard optreden en werken aan verbetering om de angstcultuur te verminderen en anderzijds het vak aantrekkelijk houden.

40. Wij zijn hier geen voorstander zijn, omdat we van mening zijn dat dit niet tot de gewenste effecten leidt.

42. Wij hechten er waarde aan dat nieuwe onderwerpen in een volgend rapport eveneens ter consultatie worden aangeboden. Zie bijvoorbeeld de door u genoemde onderwerpen in paragraaf 42 en 99. Hierin noemt u thema's die nu reeds tot aanzienlijke discussies hebben geleid en dezelfde aandacht dienen te krijgen als de huidige voorlopige bevindingen van uw Commissie.

Wij vragen uw aandacht voor onze reactie bij de totstandkoming van uw definitieve rapport.

In de rondetafelsessie van 5 juli jl. hebben wij binnen de beschikbare tijd van één uur (inclusief voorstelronde van alle deelnemers) slechts beperkt kunnen bijdragen aan één onderwerp, te weten cultuur.

Wij gaan graag met u in gesprek indien wij een verdere bijdrage kunnen leveren.

Met vriendelijke groet,

Roland Ogink RA
bestuurder

deJong&Laan

Accountants Belastingadviseurs

Koningin Beatrixlaan 18
7681 AG Vroomshoop
0546-660760 / 06-10278582
www.jonglaan.nl

De Jong & Laan Beheer B.V., gevestigd te Vroomshoop, KvK 08153431. Op al onze diensten en werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze algemene voorwaarden zijn gedeponeerd bij de KvK Oost Nederland te Enschede onder nr. 08153431, zijn in te zien op www.jonglaan.nl, en worden op verzoek kosteloos toegezonden.